

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

De commendatione patientiæ, & quam vitanda sit impatientia, & de
laudibus Sanctorum Martyrum, Sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

minum suum ab singulari discipulo proditum, idque pro vilissimo precio. Quod autem hic Dominus addit: Eritis odio omnibus hominibus propter nomen meum, reuera impletum est, & hodieq; impletur. Si quis olim Christum esset confessus, haud secus quam blasphemus & execrabilis ubiq; tractabatur: & hodie qui Christi nomen vita & moribus expriment, id est, qui Christi vestigijs ingrediuntur, apud omnes ludibrio habentur, & multa mala ferre coguntur ab impijs & stolidis hominibus, hoc solo nomine, quod Dominum Iesum imitantur, quod eius nomen iuste & pie & sobrie vniendo sanctificare cupiunt. Verum sint bono animo, nec frangantur hominum vexationibus. Audiant promittentem Dominum, capillus de capite vestro non peribit. Scruerunt olim in sanctos martyres Pagani, Iudei, Hæretici, ac alij inimici Dei. Sed quantum obsecro nocuerunt illis? Corpus occiderunt. Atqui corpus ipsum in extremo die longè gloriosius, prorsusq; impassibile & immortale excitabitur, tanto maiori fructurum beatitudine & splendore ac decore, quanto maiori fuerit in hac vita persecutio. Nihil ergo perit sanctis martyribus. Idemq; nihil poterunt nocere pijs persecutiones malorum, quandoquidem Dominus Deus omnia eis in summam mutabit gloriam.

In patientia vestra possidebitis animas vestras.

Ergo si vel totus hic mundus, & omnes pariter dæmones in vnum aliquem insurgant, tantum sit patiens, & quicquid ab illis infertur, tranquillè & placidè ferat, & nullum omnino detrimentum patietur. Sed quamuis corpus fortè extingatur, ac penitus in cineres redigatur, tamen animam nemo illi eripere poterit, ob patientiæ meritum, quæ hominem efficit Dominum ac possessorem sui. Qui autem impatiens est, dupliciter miser est, quia & præsentia & futura mala perpeti cogitur.

SERMO IN LODEM FESTO.

De commendatione patientiæ, & quam vitanda sit impatientia, & de laudibus sanctorum martyrum.

In patientia vestra possidebitis animas vestras Luca XXI. In mundo hoc pressuram habebitis, ait Dominus discipulis suis. Et omnes qui volunt pie vivere in Christo, persecutionem patientur, vtiq; ab impijs & dæmonibus, quibus pietas omnis crux est & tormentum. Necesse est igitur, vt quisquis instituit seruire & adhærere Deo, stet iuxta Sapientis consilium, in timore, & non suis præfidat viribus, sed in Deo spem suam omnem reponat: acque ita præparet animam suam ad tentationem modo hanc, modo illam: quia donec corpus erit coniunctum animæ, & præstituta diuinitus vitæ huius spacia necdum absoluta fuerint, nunquam deerunt tentationes siue dæmonum, siue carnis, siue mundi: quas vincere non poterit, nisi aduersa omnia in Deo, & cum Deo, & propter Deum fortiter perferendo. Id autem præstat homini Patientiæ virtus, quam frustra quispiam sibi ex seipso pollicetur: quia donum Dei est, vt pulchrè ait Propheta Dauid: *Veruntamen Deo subiectus esto anima mea: quoniam ab ipso patientia mea.* Ne quis sibi inaniter placeat, vanquam

Matth. 26.
Marc. 14.
Luce 22.
Ioan. 3.

Hodie quoq;
pios quosque
persecutione
pati ab impijs.
Titum 2.

Persecutiones malorum
vix nihil nocent pijs.
Deique amicis.

Impatientia
quanta mala
adferat secum.

Ioan. 16.
1. Timot. 3.

Eccle. 2.

Tentationes
omnes vincendi quis
solum modus
sit.
Psal. 61.

y suis

VI
22

Patentia vera quando sola sit.

A^{ct}or. 14. Virtutes veram quam felicem habentem efficiant.

Homerus.

Basilius.

Solonis sententia memorabilis.

Gregorius. Patientia quid sit.

Tristitia quam & corpori & animae nociva.

Patientiam primum quid.

suis viribus quicquam vel minimum possit perpeti secundum Deum & eius virtute. Quod idcirco addiderim, ne patientiam tribuamus duris, & soleratis, atque a Deo alienis hominibus: qui etsi ferunt quandoque corporis dolores, cetera quae molesta & aspera, non est tamen ea patientia vera, vix potest quae nunquam vera esse potest, nisi sit in causa iusta, atque Dei contemplatione & amore suscipiatur, & ab ipso Deo infundatur. Cum igitur dictum est, nunquam nobis desint tentationes & molestiae, communitendum est animum patientiae clipeo, quo securus possit omnes tentationum ac impugnationum quarumlibet ictus & iacula excipere. Nam si patientia firmus defuituti, non potest fieri, ut ad caelestis patriam pertingamus beatitudinem, cum necesse sit per multas tribulationes nos introire in regnum Dei. Debet autem nos ad comparandam seruandamque patientiam ipse virtutis solador & dignitas excitare. Namque veris esse praeditum virtutibus, id sane incomparabile & inamissibile est thesaurus possidere. Cetera omnia, quae in humanis habentur, cum ipso homine occubente deficiunt: sola virtutum ternum perseverat.

Apud Homerum Ulysses cum è naufragio nudus euassisset, ac regine Phaeacium verecundus occurrisset, vestis loco virtutis ornamenta suscepit, qua re tantum effecit apud Phaeacenses omnes, ut contemptis illi voluptatibus, quibus plus nimio dediti fuerant, ad Ulyssis exemplum sese componerent, nihil quae se magis optarent, quam Ulysses esse, quamuis nudum & è naufragio seruatum. Ex quo id licet colligi, virtutem ante omnia colendam esse, quae nec naufragantem quidem deserat, sed etiam exteris & ignotis maxime reddat honoratum ac venerabilem. Vnde etiam illa est memorabilis Dni Basilij Magni sententia: Alia quidem omnia non magis possidentium, quam quorumlibet sunt, velut in talorum ludo huc illuc transposita. Virtus autem sola possessio immortalis atque immobilis, & viuenti & morienti permanens. Quo pertinet etiam illa Solonis ad diuites sententia. Nos nequaquam commutabimus cum virtute diuitias, quod virtus forma sit: diuitias verò alius alias ac aliter interdum habet. Ergo ut dixi, ad comparandam patientiam vel solus virtutis amor & decor inuitare nos debet. Est autem patientia, ut eam Dnus Gregorius Papa describit, aliena mala aequanimiter perpeti, & contra eum qui irrogat mala, nullo dolore commoveri. Potest & sic describi, quatenus est virtus infusa diuinis: Patientia virtus est, quae dolorem vel tristitiam animi moderatur, & aduersitatem, atque afflictionem omnem aequanimiter tolerat ob honorem Dei, & futuram beatitudinem. Solet enim ex rebus iniuris & contrariis quaedam tristitia mala, nedum animae, sed & corpori vehementer perniciofa, hominemque ad omnes rationis actiones exequendas, ad contemplationem diuinorum, & ad virtutis studium reddens ineptum ac inhabilem, vitamque ipsam abrumpens, & corporis constitutionem perturbans. Hanc igitur usque adeo perniciosam sine passionem siue perturbationem. Patientia praefigat, id praestans homini ut ob amorem Dei & spem caelestis gloriae res aduersas magno ferat animo, nec praesentibus malis frangatur, quia diuina sunt, sed sese consoletur, quod diuturna esse non possint. Merces autem patientiae sempiterna & immensa est. Plurimam autem facit ad placidè ferendat.

das afflictiones, vt cogitemus eas nihil esse aliud, quam munuscula quædam & nuncios Omnipotentis Dei, quibus nos optat inuisere: & siquidem eas hilariter excipiamus, ipse vna aduenit, & totum se nobis ob sui amorem libenter aduersa ferentibus impendit, haud secus, quam in ipso venerabili Eucharistiæ sacramento. Testatur hoc Psalmista, dicens ex persona Dei: *Cum ipse nempe afflicto, sum in tribulatione: eripiam eum & glorifiabo eum*. Solent milites strenui quoad possunt ducis aut regis sui fortia facta imitari, & tanto se beatiores credere, quanto illi sint similiore. Et nos igitur vt Christi regi ac Imperatori nostro vticumque possumus conformes effici, libenter debemus dura & acerba pati. Talibus enim plena fuit omnis illius vita, & ab illo, quo in matris utero conceptus est puncto, vsque ad spiritus extremi in cruce exhalationem, nunquam vel ad momentum liber à doloribus fuit etiam immansissimis. Si cruciat afflictionis molestia (sumus enim homines corporis infirmitate circumdati, non angeli) consoletur certissimum diuinæ misericordiz auxilium, quod nunquam deest pro Deo patientibus, & doloris acerbicatem mitiget futuræ beatitudinis infinita dulcedo, vbi Deus absterget omnem lachrymam ab oculis nostris, & cessabit omnis luctus & dolor, læticiaque sempiterna perfruemur. Patiens perpessio vestis nuptialis fuit Domini Iesu, quando in crucis altari sanctam sibi despondit Ecclesiam, atque eadem veste omnem suam familiam iam inde à mundi exordio induit. Libenter enim sancti omnes quælibet dura & inuisa perpessi sunt, quando Dei Filium talia aut toleraturum, aut tolerasse perspexerunt. Quis enim audiat sub spinoso, id est, spinis transfixo capite delicias & molliem appetere? Quid verò admirationis habet, si puluis & cinis æquanimiter molesta ferat, quando Dominus maiestatis in ea, quam non aliqua sua necessitate, sed nostri amore suscepit, forma serui, nunquam voluit vel ad momentum esse liber à pœnis. Quod nimirum animas sanctas vehementissimè permouere solet, vt nolint vnquam saltem aliqua carere cruce, vt possint Domino suo vel vticumque conformes effici. Atque adeo ipsi Dominicæ passioni summo iure id omnis debet Christianus, vt sit patiens. Nam si patiens esse nolit, nimium se ingratum esse declarat erga Deum ac Dominum suum, qui ipse causa tanta passus est, quanta mens nulla capere potest. Quid autem foedius, quid detestabilius, quid Christiano homine indignius, quàm videre Deum turpissimam crucis mortem, non sua, sed hominis causa non modo libenter, sed etiam summo cum desiderio perpeti: & tamen nihil velle sentire asperum, nihil inuicundum, nihil graue experiri: sed semper secundis blandientis fortunæ flatibus, ac prosperis successibus perfrui? Hocci- nec est per arctam viam, & angustam portam ingredi? Multi adeo sunt ad omnem, quamuis leuissimam, iniuriam aut molestiam impatientes, vt nec verbulum vnum ferre velint: cum tamen ipsi alios sæpè dire affligant: Sed tales tam longè absunt à Christi similitudine, vt propemodum Christiani dici non debeant. Sicut autem libenter & moderatè ferre omnem iniuriam signum est hominis secundum animam benè constituti ac reformati, & qui priuatum amorè ac superbiam spiritum in seipso extinxerit: ita impatientie sanies ex pessimo philauticæ & elationis vlcere scaturit, hominemque & Deo, ac sanctis omnibus inuisum planèq; dissimilem, & cunctis quibuscumque viuit graue ac onerosum

Aduerfices vt sint munuscula quædam as indicio Dei erga suos amicos amoris. Psalm. 90.

Christum à conceptu in matris utero vsque ad crucis mortem semper doluisse ac passum fuisse.

Esaiæ 5. Apocal. 21. Nuptialis vestis Christi vt fuerit crucis patiens perpessio.

Eccle. 10.

Patendi aduersa quædam sanctos permouent.

Matth. 7. Luc. 1.

Impatientia vnde præcipue vitium habeat.

VI
22

rosam efficit. Qui enim impatiens est, facile vndecumque & ex quacunque occasione perturbatur, multisq; vanis, & falsis agitatur suspicionibus, & vix vnquam potest suaviter & comiter cum hominibus conuersari.

Impatientia
morbus qui-
nam curatur.

Ioan. 5.

Homini om-
ni ex suo pro-
pria volunta-
te proprium
quid.

Socratis pa-
tientia qua-
lis fuit.

Marth. 5.

Luc. 9.

Prover. 4.

Hebr. 3.

Rom. 8.

Luc. 14.

Qui si ab hoc morbo curari velit, discat semper propriam frangere voluntatem, & in omnibus licitis ac honestis non solum Dei, sed cunctorum etiam mortalium sese voluntati conformet & accommodet? Id verò non poterit nisi ex animo humilis esse conetur. Superbus enim aut omnino non potest, aut non nisi simulate potest sese alijs submittere. Qui autem filij Dei humilitatem amplectitur, is cum eodem dicit ex sententia: *Non veni facere voluntatem meam, sed eius qui misit me.* Et sicut ille non modo Deo Patri, sed etiam virgini matri cunctisque hominibus quantum fas erat, morem gessit, ita & ipse nititur omnibus obtemperare, vbi id ratio dicitur, mausq; semper alterius exequi, quam propriam voluntatem. Inde porro fit, vt semper summa pace gaudeat semper patiens, nunquam verò impatiens sit. Cum enim voluntatem suam diuinæ ac hominum submiserit voluntati, nihil potest aduersum vel molestum experiri, quia quicquid ipsi eueniat tanquam ex diuina voluntate profectum suscipit, cui se totum conformauit. Ecce reuera nihil dulcius, nihil rucius, nihil iucundius, quam ita in omnibus diuinæ esse conformem voluntati. Id namque inconcussam præstat patientiam. Sed quid mirum, si Christiani homines, quibus certa est æternæ beatitudinis proposita spes, placidè & leniter ferant aspera quæq; quando multos veræ religionis ignaros legimus patientissimos fuisse? Socrates philosophus icu calcis à quodam percussus, patienter tulit. Quod cum alij agerent, monerentq; vt se vlceretur, ait: Si meus me alius percussisset, num in quadrupedem recalcitare deberem? Eiusdem Socratis faciem cum quidam vehementi impetu caderet, nihil commotus Philosophus, furentem debacchari & iram sariare permisit, donec totus ex plagis inuulseret. Impleuit nimirum ethnicus ille, quod Dominus in Euangelio ait: *Si quis te percusserit in vnam maxillam, præbe illi & alteram.* Possent & alia plura adferri exempla, sed nihil opus est. Pudeat ergo Christianos nihil velle perpeti, quando ad tolerandas iniurias fortes fuere homines à Deo altem. *Qui impatiens est* ait Salomon, *exaltat stultitiam suam.* Nihil enim stultius, nihil tam à ratione & omni prudentia remotum, quam impatienter ferre aduersa, cum tamen ferre necesse sit: Siquidem & aduersitas eo ipso fit acerbius, & præterquam quod præmiū omne amittitur, etiã poena sempiterna cumulat. Multum autem quauis molestas aduersitates mitigat animi voluntaria permissio: sicut etiã minimas afflictiones animus obmurmurans & recalcitrans vehementer exaggerat. Itaq; martyres sancti, vt se veros Christi sectatores, & strenuos milites probarent, promptissimo animi feruore, & insuperabili mentis fortitudine quicquid humana crudelitas infligere poterat pertulere, fidelibus oculis aspicientes in autorem fidei & consummatorum Iesum: qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem, confusione contempta. Ne putabant condignas esse passiones huius temporis ad futurâ gloriâ, quæ reuelabitur in nobis, quando videbant oportuisse pati etiã ipsam Dominum Iesum, & na intrare in gloriâ suâ. Non enim minimum ad tolerandū fortiter

aduersitates temporarias adiumentum est Dominum Iesum contēplari tam indigna, tam varia, tam horrenda, tam prorsus inhumana supplicia patientem. Quod non ignorant sancti martyres, vt sua mitius ferrent vulnera, Christi vulnera attentissimis cordibus intuebantur, atque inde sugebant vires & robur sufficiens ad omnes hostium afflictiones tolerandas. Versabantur nimirum tota deuotione in vulneribus Christi, & iugi meditatione in illis demorabantur: atque inde illis martyrij tolerantia, inde illis magna fiducia apud altissimum. Hoc enim & ipse Dominus pro nobis in cruce toto corpore vulneratus optat, hoc experit, hoc efflagitat, vt dum illius conspiciamus vulnera, animis erigamur, & ad tolerandum fortiores reddamur. Non enim sentiet sua, quisquis Christi vulnera fideliter intuebitur. Vnde etiam D. Bernardus ait: Sicut martyr tripudians & triumphans, toto licet lacero corpore, & rimante latera ferro, non modo fortiter, sed & alacriter sacrum ē carne sua, circumspicit ebullire cruorē. Vbi ergo tunc anima martyris? Nempe in turo, nempe in petra, nempe in visceribus Iesu, vulneribus nimirum patentibus ad introeundum. Si in suis esset visceribus scrutāsa, ferrum profecto sentiret, dolorem non ferret, succumberet & negaret. Nunc autem in petra habitans, quid mirum si in modum petrae duruerit? Sed neque hoc mirum, si exul a corpore, dolores non sentiat corporis. Neque hoc facit stupor, sed amor, submittitur enim sensus, non amittitur. Nec est dolor sed speratur, sed contemnitur. Ergo ex petra martyris fortitudo: inde plane potens ad bibendum calicem Domini. Hac Bernardus.

Est & aliud, quod non vulgariter sanctos martyres inter ipsa tormēta animabat, & consolabatur, spes certa futurae beatitudinis, ad quam se nominatū tanto gloriosius & felicius euolaturus, quanto exquisitiora pro Christo supplicia paterentur. Et nos dilectissimi in his inuictos illos regis aeterni athletas imitari debemus, vt inter aduersos labentis vitæ casus, tum Christi patientis, tum promissæ nobis beatitudinis cōtemplatione animos nostros cōfirmemus. Ecce beatos prædicamus, & tota vbiq̄ sancta Ecclesia colit ac veneratur eos, qui pro Christi amore passi sunt. Vbiq̄ vox laudis, vox congratulationis, vox gratiarum actionis resonat, lætāq̄ hodie psallit Ecclesia, nūtians omnes nos ad cantica laudis, & ad commemoranda pijs & iucundis animis martyrum certamina, coronas & victorias. Sanctorum, inquit, in hymno quodam, meritis inelyta gaudia pangamus socij, g' staque fortis. Nam gliscit animus romere cantibus victorum genus optimum. Hi sunt quos rectius mundus inhorruit: ipsum nam sterili flore per aridū spreuerunt penitus, reque secuti sunt rex Christe bone cælitus. Hi pro te furias atque ferocia calcarunt hominum s'uaq̄ verbera. Cessit his lacerans fortiter vngula, nec carpsit penetrantia. Cæduntur gladijs more hidantium. Non murmur resonat, nec querimonia: sed corde tacito, mens bene confesa, cōseruat patientiam. Quæ vox, quæ poterit lingua retexere, quæ tu martyrib' munera præparas? Rubri nam fluido sanguine, laureis ditantur bene fulgidis. De his fortissimis martyribus quodam sermone scribit B. Leo Papa in hunc modum: Cūm omnium dilectissimi summa virtutum, & totius plerumque iustitia, de illo amore nascatur, quo Deus proximosq̄ diligitur: in

Martyres
Christi vnde
hauserint tu-
am inuictam
tolerantiā in
pœnis.

Bernardus.

Fortitudo
martyri in-
superabilis
vires Christi
vulneribus
& passione.

Martyrum
Christi triū-
phos quanta
celebritate
veneratur Ec-
clesia Ca-
tholica.

Leo Papa.

Ex triūphis
sanctorum
martyrum
quid dicere
quique de-
beat ad imi-
tandum.

1. Cor. 10.

nullis profecto hic amor sublimius excellere, clariusq; fulgere, quam in be-
atissimis martyribus inuenitur: qui Domino nostro Iesu Christo pro om-
nibus hominibus mortuo, tam propinqui sunt imitatione charitatis, quam
similitudine passionis. Et paulò post: Ad erudiendum Dei populum, nullo-
rum est utilior forma, quam martyrum. Sit eloquentia facilis ad exhor-
tandum, sit ratio efficax ad suadendum: validiora tamen sunt exempla,
quam verba: & plenius est opere docere, quam voce. Hæc ille. Ergo charis-
simi, gaudeamus in Domino, & laudes gratesq; illi agamus, quod charis-
simum & robur indidit, ut vincerent, & victores gloriosissime coronauit.
Discamus illorum exemplis mitissima lenitate ob amorem Christi pro no-
bis in cruce mortui, & futuræ gloriæ beatitudinem aspera quæque perpe-
ti, ut & Christo compatiatur morienti, & cum illo semper regnemus in cae-
lis coronati. Impatientiæ impetus quoad possumus freno timoris Dei co-
hibeamus, ne & meritum perdamus quod præstatur æquanimiter patien-
tibus, & penas æternas incurramus. Adest omnibus nobis certissimum di-
uinæ gratiæ auxilium, & sicut fidelis Deus non parietur nos tentari supra id
quod possumus, ita bonæ voluntatis studium adhibentibus ipse præsto er-
rit, eripietque ex malis omnibus, & in suum translatus regnum, immen-
sis donabit gaudijs, Iesus Christus, spes & corona. pro se certantium, qui
cum Patre & Spiritu sancto uiuit Deus: per omnia secula seculorum,
Amen.

IN FESTO B. AGNETIS VIRGINIS ET
martyris Epistola B. Pauli Apostoli, secunda ad
Corinthios X. & XI.

2. Cor. 1.

Patres, Qui gloriatur, in Domino gloriatur. Non enim qui se-
ipsum commendat, ille probatus est, sed quem Deus commendat.
Vtinam sustineretis modicum quid insipientiæ meæ: sed & sup-
pate me. Emulor enim vos Dei emulatione. Despondi enim vobis
vni viro virginem castam exhibere Christo.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Gloriandi
verus modus
quis sit.

Laudandi re-
gula vera
qua sit.

Quomodo in potestate Euangelicæ prædicationis à Deo accepta, quo-
modo in dono Dei quouis alio sit gloriandum si quis gloriari ve-
lit, docet hic Apostolus, dicens: Qui gloriatur in aliquo dono aut
gratia sibi data in eo, cuius est gratia hæc aut donum, non in se, à quo, præ-
ter peccatum, nihil habet, gloriatur. Neque enim fieri potest ut is, qui sua
gloriam querit, in Domino gloriatur. Quod enim sibi usurpat, hoc non
potest tribuere Deo. Et qui seipsum comendat aut spectabilem cupit reddi in
hoc, quod opus Dei facit, puta, docens, prædicans, aut potestatem Euangeli-
cam à Deo sibi collatam exercens, non est probatus, seu iustus habitus coram
Deo & prudentibus viris, sed quem Deus comendat testimonio miraculo-
rum gratiaq; sanctæ conuersationis. Illam autem comendat, approbat aut
dignum iudicat, quem ut donum à se acceptum prædicet, mittit. Est autem re-
gula laudandi, ut nemo seipsum (quod insipientiæ est) laudet, sed laudetur ab
alio